

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 51944-01-19 עמותת דיירי הדיור
המוגן בישראל נ' מרכז משען בע"מ
ואח'

26 יוני 2022

אל: וייס, פורת ושות' - עורכי דין
אל: קויפמן 2 מיקוד 6801294
תל אביב - יפו

טלפון מרכז מידע: *3852 077-2703333
www.court.gov.il

מכתב מלווה

מצורף בזה מסמך פסק דין.

כ"ז סיון תשפ"ב, 26 יוני 2022

תאריך

מזכירות בית המשפט

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

26 יוני 2022

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

ת"צ 51944-01-19 עמותת דיירי הדיור המוגן בישראל נ' מרכז משען בע"מ ואח'

עמותת דיירי הדיור המוגן בישראל
ע"י ב"כ עוה"ד זאב וייס ודב קיבלוביץ ודנה מליחי-חקמון

המבקשת/התובעת:

נגד

מרכז משען בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד נועם רוני ודניאל בר לב

המשיבה/הנתבעת:

פסק דין

- 1
2 1. מונחת בפני בקשה לאישור הסדר פשרה לפי סעיפים 18 ו-19 לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-
3 2006 (להלן: "החוק").
4
5 2. ביום 21.1.2019 הגישה המבקשת, עמותת דיירי הדיור המוגן בישראל, בקשה לאישור תובענה
6 כייצוגית (להלן: "בקשת האישור") כנגד המשיבה, מרכז משען בע"מ, במסגרתה נטען כי היא
7 גובה מהדיירים הקשישים, המעסיקים מטפל אישי צמוד, סכומים מופרזים ובלתי סבירים
8 (אשר מגיעים עד כ-1,000 ₪ בחודש), ללא קשר לעלויות הנגרמות לה עקב ההעסקה והמגורים
9 האמורים בפועל. זאת, על אף שנוכחותו ופעילותו של המטפל בצמוד לקשיש, מסייעות למשיבה
10 לכאורה, ומפחיתות את עלויותיה.
11
12 3. בהתאם, נטען כי המשיבה פעלה בניגוד לפסיקה בנושא והפרה, בין היתר, את הוראות חוק
13 הדיור המוגן, התשע"ב-2012; חוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1982; חוק החוזים (חלק
14 כללי), התשל"ג-1973; חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981; חוק עשיית עושר ולא משפט,
15 התשל"ט-1979; וסעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש].
16 לפיכך, במסגרת בקשת האישור ביקשה המבקשת כי בית המשפט יקבע מהו הסכום המקסימלי
17 והסביר אותו רשאת המשיבה לגבות עבור שיכון מטפל אישי ולאסור עליה לגבות יותר מכך,
18 וכן להורות לה להשיב לחברי הקבוצה המיוצגת את הסכומים שגבתה ביתר.
19
20 4. במסגרת בקשת האישור, המבקשת ביקשה לייצג את: "הדיירים המתגוררים או שהתגוררו
21 בבית הדיור המוגן משען, או שחתמו על חוזים למגורים בבתי הדיור המוגן האמורים (להלן:
22 "דיירי משען") יורשי דיירים שהתגוררו בבתי הדיור המוגן משען המנוהלים ע"י משען ואשר
23 שילמו לה סכומים מופרזים (שמעבר לעלויות שנגרמו לה) בגין הלנת והעסקת מטפל אישי
24 בתקופות בהן התעוררו והעסיקו מטפל אישי ב-7 השנים שבטרם הגשת תובענה זו".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

26 יוני 2022

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

ת"צ 51944-01-19 עמותת דיירי הדיור המוגן בישראל נ' מרכז משען בע"מ ואח'

1
2 5. ביום 18.8.2019 הגישה המשיבה את תשובתה לבקשת האישור, בה הכחישה את טענות
3 המבקשת וטענה, כי הסכומים שנגבו על ידה הינם סבירים ואינם עולים כדי הסטנדרט החרוג
4 שנקבע בפסיקה. כמו כן, המשיבה העלתה טענות נוספות וביניהן כי התובענה אינה מתאימה
5 להידון במסגרת של דיני החוזים האחידים; היעדר קשר סיבתי ו/או נזק; ואי-התאמת
6 התובענה לבירור ייצוגי.

7
8 6. ביום 20.11.2019 התקיים דיון קדם משפט במסגרתו בית המשפט המליץ לצדדים לפנות להליך
9 גישור.

10 הסדר הפשרה

11 7. חרף המחלוקות דלעיל, פנו הצדדים להליך גישור ומבלי להודות בטענה מטענותיהם של הצד
12 שמנגד, ביום 11.3.2021 הגישו בקשה לאישור הסדר פשרה כמפורט להלן:

13
14 8. הוסכם כי הקבוצה עליה יחול ההסדר, בשונה מהגדרת הקבוצה בבקשת האישור, הינה "כל
15 הדיירים המתגוררים, או שהתגוררו, או שיתגוררו, בבתי הדיור המוגן המנוהלים על ידי
16 משען, או כל החתומים מטעם הדיירים, שחתמו ו/או יחתמו על חוזים למגורים בבתי הדיור
17 המוגן האמורים, ו/או יורשי הדיירים, שהתגוררו או מתגוררים או שיתגוררו בבתי הדיור
18 המוגן המנוהלים על ידי משען; ואשר הלינו (הדיירים) מטפל ב-7 השנים שבטרם הגשת
19 התובענה ובקשת האישור ועד למתן פסק הדין ו/או שילינו מטפל בעתיד בהתאם לתנאי
20 ההתקשרות עמם".

21
22 9. במסגרת הסדר הפשרה הסכימו הצדדים כי החל מיום 1.1.2021 (להלן: "המועד הקובע"),
23 הסכום החודשי בגין מגורי מטפל אישי צמוד עבור חברי הקבוצה יעמוד על סך אחיד ומחייב
24 של 750 ₪ (להלן: "הסכום המוסכם"). הובהר על ידי הצדדים כי הסכום המוסכם מתייחס
25 למגורי מטפל אחד, בין אם מדובר ביחידת מגורים בה מתגורר יחיד או זוג, וכן ככל שהמשיבה
26 תאשר מטפל צמוד נוסף, ייגבה כפל הסכום המוסכם. עוד הובהר כי הסכום המוסכם ישולם
27 בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן כמפורט להלן:

28 א. "מדד המחירים לצרכן" – מדד המתפרסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ולמחקר
29 כללי או כל מדד רשמי אחר שיבוא במקומו.

30 ב. "הפרשי הצמדה למדד" – הפרשים הנובעים בהתחשב בשינוי היחסי בין מדד המחירים
31 לצרכן הידוע במועד התשלום, לבין מדד המחירים לצרכן הידוע במועד החתימה על הסדר
32 זה (99.7 נקודות).

33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

26 יוני 2022

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

ת"צ 51944-01-19 עמותת דיירי הדיור המוגן בישראל נ' מרכז משען בע"מ ואח'

10. הוסכם בין הצדדים כי בתוך 14 ימים ממועד מתן פסק הדין המאשר את הסדר פשרה זה, תנסח המשיבה את הסכמי ההתקשרות עם דיירים חדשים באופן שבו יצוין בנספח, המתאר את פירוט סל השירותים הנוספים בבית הדיור המוגן ואת הסכום המוסכם בגין מגורי מטפל אישי צמוד המועסק מטעם הדייר.
11. עוד הוסכם כי חבר קבוצה המשלם נכון לעת הזו ו/או שישלם, במקרה הצורך, בהתאם למערכת ההסכמית עמו או בהסכמת המשיבה, תשלום בגין מגורי מטפל אישי צמוד בסכום הנמוך מהסכום המוסכם – ימשיך לשלם את אותו הסכום.
12. במסגרת הסדר הפשרה הוסכם, כי הסכמות הצדדים המתוארות בו תראינה כחלק אינהרנטי מהסכם ההתקשרות של כל אחד מחברי הקבוצה עם המשיבה. הובהר כי ככל שבהסכם ההתקשרות של מי מחברי הקבוצה כלולה הוראה על איסור מגורי מטפל, יראו הוראה זו כבטלה ומבוטלת. עוד הוסכם כי בתוך 30 יום ממועד מתן פסק הדין המאשר את הסדר הפשרה, תפרסם המשיבה את פרטי ההסדר בלוח מודעות של כל בית.
13. בראי פערי הזמנים שבין המועד הקובע ובין מועד מתן פסק הדין המאשר את הסדר פשרה זה, הסכימו הצדדים על הוראות מעבר פרגמטיות ביחס לתקופת הביניים כדלקמן:
- א. מיום 1.1.2021 וכל עוד ההסדר לא יאושר על ידי בית המשפט, תמשיך המשיבה לגבות תשלומים בגין מגורי מטפל אישי צמוד כפי שגבתה עד כה.
- ב. בחלוף 60 יום ממועד פסק הדין המאשר את הסדר הפשרה, תפעל המשיבה לביצוע זיכוי בחשבונות של חברי הקבוצה הרלוונטיים בגין ההפרש שבין הסכום המוסכם ובין הסכום שנגבה בפועל בעד מגורי מטפל אישי מיום 1.1.2021. הובהר כי המשיבה תהיה רשאית לקזז את סכום ההפרש מכל רכיב לתשלום בחשבון (לרבות דמי אחזקה). הוסכם כי המשיבה תמציא לב"כ המבקשת אישור חתום על ידה אודות ביצוע הזיכוי ועדכון הסכום במערכת החיובים שלה.
- ג. בקשר להסכמי התקשרות עם דיירים חדשים, אשר יתוקנו תוך 14 ימים ממועד פסק הדין המאשר את הסדר פשרה זה, הוסכם כי ממועד החתימה על הסדר זה ועד למועד תיקון הסכמי ההתקשרות בפועל, יוצג לדיירים החדשים הסכם ההתקשרות בנוסחו הקיים ערב החתימה על ההסדר, תוך שיצוין על ידי נציגי המשיבה כי ישנו הליך משפטי תלוי ועומד בו נדונה פשרה אשר במסגרתה יופחת התשלום עבור מגורי מטפל, לסכום המוסכם.
- ד. הובהר כי הוראות הביניים לעיל יחולו בשינויים המחויבים גם ביחס לדיירים חדשים שנכנסו למגורים בבית הדיור המוגן שבניהולה של המשיבה מיום 1.1.2021 ולאורך תקופת הביניים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

26 יוני 2022

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

ת"צ 51944-01-19 עמותת דיירי הדיור המוגן בישראל נ' מרכז משען בע"מ ואח'

1
2 14. במסגרת הסדר הפשרה, ביקשו הצדדים מבית המשפט כי לא ימונה בודק לפי סעיף 19(ב) לחוק
3 בשל מספר טעמים. ראשית, הסדר הפשרה הינו בעל משמעות כספית ברורה וקלה להבנה, ביחס
4 ליישום ולבחינת יישום ההסדר, וכן התקבל במסגרת גישור אותו הנחתה השופטת בדימוס א'
5 אפעל גבאי אשר בחנה אותו מכל היבטיו. שנית, התועלת מהתובענה והיקף הפשרה קלים
6 לחישוב. שלישית, בכוחו של בית המשפט להעריך את סיכויי התובענה ובקשת האישור באופן
7 מיטבי, ללא חוות דעת של בודק. רביעית, מינוי בודק עלול לעכב את ביצוע הסדר הפשרה ויגרור
8 הוצאות נוספות בלא שצפויה מכך תועלת של ממש. חמישית, ההסכמה לפיה המשיבה תמציא
9 למבקשת אישור חתום על ידה ביחס לזיכויים שביצעה לחברי הקבוצה ועדכון הסכום המוסכם
10 במערכת החיובים שלה, מהווה כמנגנון בקרה שיש בו כדי הסרת החשש שבגינו ממונים בודקים
11 על פי החוק.

12
13 15. עוד ציינו הצדדים, כי לאחר אישור הסדר פשרה זה הוא יהווה מעשה בית דין לגבי כלל חברי
14 הקבוצה, וזאת לגבי כל עילות התביעה כנגד המשיבה, וכן יהווה ויתור מלא וסופי וסילוק מצד
15 המבקשת כלפי המשיבה כך שלחברי הקבוצה לא תעמוד עוד כל תביעה ו/או טענה ו/או דרישה
16 ו/או זכות מכל מין ו/או סוג שהוא הנובעים מעניין שבבקשת האישור.

17
18 16. לצד ההסכמות האמורות, לא עלה בידי הצדדים להגיע להבנה בנוגע לסכומי הגמול ושכר
19 הטרחה. לפיכך, הסכימו הצדדים להותיר את ההכרעה בעניין זה לשיקול דעת בית המשפט
20 לאחר הגשת טיעונים בכתב. הסכומים שייפסקו ישולמו על ידי המשיבה בהמחאה למוטב בלבד
21 והמבקשת תעביר למשיבה את המסמכים הבאים לצורך ביצוע התשלום: אישור ניהול ספרים,
22 חשבון עסקה או דרישת תשלום וחשבונית מס/ קבלה לאחר התשלום.

23
24 17. בהתאם להוראות סעיפים 18 ו-25 לחוק, הוריתי על המצאת העתק מהבקשה לאישור הסדר
25 פשרה ליועץ המשפטי לממשלה (להלן: "היועמ"ש") וכן על פרסום הודעה בשני עיתונים בדבר
26 הגשת בקשה לאישור הסדר פשרה, בה יפורטו עיקרי ההסדר וכן יצינו בה, המועדים בהם כל
27 מי שאינו מעוניין כי הסכם הפשרה יחול עליו, להגיש התנגדות להסדר או לבקש רשות לצאת
28 מן הקבוצה.

29

30

עמדת היועץ המשפטי לממשלה

31 18. ביום 9.9.21 הוגשה עמדת היועמ"ש ביחס להסדר המוצע, בה מסר את התנגדותו בשורה של
32 נושאים כמפורט להלן:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

26 יוני 2022

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

ת"צ 51944-01-19 עמותת דיירי הדיור המוגן בישראל נ' מרכז משען בע"מ ואח'

- 1 א. היעדר פיצוי בגין תקופת העבר (תקופת התביעה) – נטען כי הסדר הפשרה המוצע אינו כולל
2 כל פיצוי בגין התקופה הרלוונטית לתובענה, כפי שהוגדרה בבקשת האישור (7 שנים טרם
3 הגשת בקשת האישור). בכך, הסדר הפשרה מחיל מעשה בית דין כלפי חברי הקבוצה
4 שעליהם חל ההסדר, וזאת על אף שחברי הקבוצה לא מקבלים פיצוי ביחס לתקופת העבר.
5 עוד נטען, כי ככל שהצדדים סבורים שהתועלת העיקרית בהסדר הפשרה אליו הגיעו נובעת
6 מההסדרה העתידית, נראה כי הדרך הנכונה לסיים את ההליך היא באמצעות הגשת בקשת
7 הסתלקות בהתאם לסעיף 16 לחוק, מבלי שיהיה בכך משום מעשה בית דין כלפי חברי
8 הקבוצה (ת"צ 6794-03-19 גבאי נ' אופיס 3000 בע"מ (פורסם בנבו, 3.5.2021)).
- 9
- 10 ב. תחולת הסדר הפשרה על מי שאינו חבר קבוצה אלא עתיד להיות לקוח של המשיבה – נטען
11 כי הצדדים החילו מעשה בית דין ביחס למי שאינו חבר הקבוצה אלא רק עתיד להיות לקוח
12 של המשיבה (שלא בהתאם להגדרת הקבוצה בבקשה האישור), בניגוד להוראות הדין.
13 הוראות סעיפים 10, 14 ו-24 לחוק קובעים כי פסק דין בתובענה ייצוגית יוצר מעשה בית
14 דין רק ביחס לחברי הקבוצה הקיימת ורק ביחס למועדי גבייה שקדמו למועד הסדר
15 הפשרה, כפי שהוגדרה בהחלטה המאשרת או לכל היותר עד למועד מאוחר יותר, שעליו
16 הורה מפורשות בית המשפט. לפיכך, לעמדת היועמ"ש, החוק אינו מאפשר יצירת מעשה
17 בית דין על מי שאינו חבר הקבוצה עד למועד הקובע ואף לא על גבייה המאוחרת להסדר
18 הפשרה (אף ביחס ללקוחות קיימים), אלא בכפוף לחריג הקבוע בסעיף 10(ב) לחוק (ת"צ
19 (מחוזי ת"א) 13982-05-13 בר נ' כלל חברה לביטוח בע"מ (פורסם בנבו, 30.8.2015); ת"צ
20 24683-07-13 שוורצמן נ' סופרגז חברה ישראלית להפצת גז בע"מ (פורסם בנבו,
21 23.1.2017)).
- 22 צוין כי מסקנה דומה עולה גם מסעיף 18(ז) לחוק לפיו הסדר פשרה, לא יכלול, בין היתר,
23 עילות תביעה או חברי קבוצה אשר לא נכללו בבקשה לאישור או בהחלטה על אישור
24 התובענה הייצוגית; סעיף 19(ג) לחוק לפיו החלטת בית המשפט אם לאשר הסדר פשרה
25 תכלול, בין השאר, הגדרה של הקבוצה שעליה יחול הסדר הפשרה; וסעיף 19(ג) לחוק
26 לפיו בית המשפט ישקול בהחלטתו את העילות והסעדים שלגביהם מהווה ההחלטה לאשר
27 את הסדר הפשרה מעשה בית דין כלפי חברי הקבוצה שעליהם יחול ההסדר. עוד נטען, כי
28 לאור כך שעילות התביעה לא התבררו לגופן בהליך אדוורסרי ולא ניתן פסק דין לגופו של
29 הליך, אין להעניק למשיבה מראש הכשר ולמנוע בירור עתידי של השאלה האם היא מפרה
30 את הדין. היועמ"ש סבור כי לא זו בלבד שהסדר הפשרה אינו מתיישב עם הוראות החוק
31 אלא שהוא גם מקפח מבחינה מהותית את זכויותיה של הקבוצה הרלוונטית שאינה חלק
32 מהפשרה, וחוסם את הלקוחות הקיימים מלטעון במידת הצורך כנגד גבייה המאוחרת
33 לפשרה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

26 יוני 2022

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

ת"צ 51944-01-19 עמותת דיירי הדיור המוגן בישראל נ' מרכז משען בע"מ ואח'

1
2 19. לפי האמור לעיל, לעמדת היועמ"ש יש לתקן את הגדרת מעשה בית הדין בטרם אישור הסדר
3 הפשרה הן ביחס לעבר והן ביחס לעתיד. ביחס לעבר, שכן הקבוצה לא מקבלת כל פיצוי או
4 השבה באשר לתקופה זו; ביחס לעתיד, שכן מדובר בחברי קבוצה עתידיים (בין לקוחות
5 עתידיים ובין לקוחות וחברי קבוצה קיימים בנוגע לגבייה עתידית) אשר הדין לא מאפשר ליצור
6 כלפיהם מעשה בית דין.

7

8

תגובת הצדדים לעמדת היועץ המשפטי לממשלה

9 20. ביום 13.1.2022 הוגשה התייחסות משותפת של הצדדים לעמדת היועמ"ש. במסגרת
10 התייחסותם, הסכימו הצדדים להערת היועמ"ש באשר לתחולת הסדר הפשרה על דיירים
11 עתידיים, ותיקנו את ההסדר באופן שבו דיירים חדשים ועתידיים שיצטרפו לדיור המוגן של
12 המשיבה לאחר חתימת הסדר הפשרה, ושאינם חברי קבוצה במועד זה, לא יכללו בקבוצה עליה
13 יחול ההסדר. ביחס לשאר הערות היועמ"ש, הצדדים מסרו את עמדתם כדלקמן:
14 א. נטען, כי בית המשפט אישר זה מכבר שני הסדרי פשרה אשר נוגעים לסוגיות דומות, בהן
15 נפתחו הליכים ייצוגיים כנגד רשתות דיור מוגן שונות בגין גביית סכומים עבור מטפלים
16 צמודים מטעם הדיירים, מעבר לעלויות בפועל (ת"צ 56428-05-15 פינברג נ' בית בכפר ביתן
17 אהרון בע"מ (פורסם בנבו, 1.1.2019) (להלן: "פרשת פינברג")). באותם הסדרי הפשרה
18 שאושרו נקבע, כי הסכום הנגבה מהדיירים בגין מגורי מטפל אישי יופחת ויחול מעשה בית
19 דין ביחס לחברי הקבוצה, ותו לא. באותו עניין, הודיע היועמ"ש כי הוא אינו מוצא לנכון
20 להתנגד לאישור הסדר הפשרה. משכך, הצדדים סבורים כי התנגדות היועמ"ש להסדר זה
21 עולה כדי חוסר שוויון שאין לו הצדקה.

22

23 ב. ועוד נטען, כי הסדרי הפשרה שאושרו בפרשת פינברג דומים להסדר הפשרה שבענייננו גם
24 בדרך שבה הושגו. הסדר פשרה זה, הושג בגישור ובפיקוח של השופטת בדימוס שקבעה כי
25 המתווה ראוי ומאוזן שכן מחד גיסא הוא קובע כי לא תיעשה השבה למי מחברי הקבוצה
26 בגין טענות העבר כמו גם חסימת האפשרות של חברי הקבוצה לתבוע סעד כספי ביחס
27 לתקופת העבר בדרך של מעשה בית דין, אך מאידך גיסא יופחת באופן משמעותי התשלום
28 העתידי של חברי הקבוצה בדרך של סעד הצהרתי הסכמי. בדומה, הסדרי הפשרה בפרשת
29 פינברג התקבלו בעקבות הליך גישור אותו ניהלו שופטות בית המשפט בדימוס.

30

31 ג. צויין, כי ההסכמה אליה הגיעו הצדדים על הפחתת הסכום הנגבה בגין מגורי מטפל צמוד
32 מכ-1,000 ש"ח לחודש ל-750 ש"ח לחודש, היא הפחתה בעלת משמעות כלכלית בלתי מבוטלת
33 עבור המשיבה, ואין היא מתאימה להשוואה לפסקי הדין אותם הציג היועמ"ש בעמדתו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

26 יוני 2022

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

ת"צ 51944-01-19 עמותת דיירי הדיור המוגן בישראל נ' מרכז משען בע"מ ואח'

1 לטענת המשיבה, כאשר הסכימה לסכום המוסכם היא שיקללה בכך גם פיצוי מוסכם כלפי
2 העבר, המשקף את הבנת הצדדים לגבי סיכויי וסיכוני הטענות כלפי העבר. לו המשיבה
3 הייתה נדרשת להשיב סכומים בגין תקופת העבר, לא הייתה מסכימה לעשות כן על בסיס
4 סכום של 750 ₪ אלא יותר.
5 צוין כי, ללא מעשה בית דין והותרת העבר בעבר, הסדר הפשרה מטיב עם חברי הקבוצה
6 בלבד ולא עם המשיבה והאינטרסים הלגיטימיים שלה שלא להיות מוטרת בעתיד באותם
7 העניינים, כמו גם האינטרסים של בית המשפט שלא לעסוק באותם עניינים פעם נוספת.
8 הצדדים סבורים שיש בכך להקהות מהאפקט הרצוי של הסדר פשרה בתובענה ייצוגית.

9
10 ד. הוסיפו הצדדים וטענו, כי קיימים מקרים רבים בפסיקה בהם אושר הסדר פשרה ללא פיצוי
11 בגין תקופת העבר, שכן מדובר ברכיב אחד מתוך מכלול שיקולים, אך לא ברכיב המרכזי
12 שיש להביא בחשבון לטובת חברי הקבוצה (ראו לדוגמה ת"צ (מחוזי מר') 16323-03-15 כהן
13 נ' בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (פורסם בנבו, 29.3.2018; ת"צ (מחוזי מר') 164-12-07
14 שרייר נ' מהדרין בע"מ (פורסם בנבו, 24.2.2009)).
15 ועל מנת לרפא את החשש שנטען על ידי היועמ"ש נחקק סעיף 18(ו) לחוק, המאפשר למי
16 מחברי הקבוצה שאינו מעוניין להיכלל בקבוצה שעליה יחול הסדר הפשרה לצאת
17 מהקבוצה.

18
19 21. ביום 11.4.2022 נערך דיון בנוגע למחלוקות שעלו מהסדר הפשרה המוצע, במסגרתו הסכימו
20 הצדדים לשנות את הגדרת הקבוצה עליה יחול הסדר הפשרה בהתאם להגדרת הקבוצה כפי
21 שנוסחה בבקשת האישור.

גמול ושכ"ט

22
23
24 22. ביום 11.5.2022 הוגשו סיכומים מטעם המבקשת בעניין הגמול ושכר הטרחה. לשיטתה,
25 בהתאם להלכות המנחות לעניין זה, הגמול הראוי עומד על סך של 70,000 ₪ ושכר הטרחה
26 הראוי עומד על סך של 490,000 ₪.
27 ביתר פירוט, נטען כי הסדר הפשרה מייצר הרתעה בעל חשיבות ציבורית בפני פגיעה בזכויות
28 של אוכלוסיות מוחלשות – דיירי הדיור המוגן, שלולא התובענה הייצוגית לא היו מקבלים את
29 הסעדים שהושגו. כמו כן, נטען כי הסדר הפשרה הוא בעל חשיבות ציבורית בכך שהביא לידיעת
30 ומודעות חברי הקבוצה ומשפחותיהם, הקיימים והעתידיים, את עצם הזכות להלין מטפל
31 שנאסרה בעבר, בסכום הזול משמעותית מבעבר. עוד נטען, כי לאור התמשכות ההליך הדיוני
32 והגישור, באי כוח המבקשת השקיעו וטרחו בהליך, ועשו זאת ביעילות ובהגינות. המבקשת
33 טענה כי ביחס לפער בין שווי התביעה בבקשת האישור ובין התועלת שהוגשה מדובר בפער

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

26 יוני 2022

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

ת"צ 51944-01-19 עמותת דיירי הדיור המוגן בישראל נ' מרכז משען בע"מ ואח'

1 סביר, שכן סכום התביעה אינו נופח כלל והקבוצה שהוגדרה בבקשת האישור היא אותה קבוצה
2 עליה יחול הסדר הפשרה.
3 המבקשת הבהירה כי התועלת הכספית שבהסדר חושבה לפי אומדן של 451 דיירים שמעסיקים
4 מטפל אישי, נכון לשנת 2021, כדלקמן: חיסכון חודשי לדייר המעסיק מטפל – 250 ₪, או
5 חיסכון שנתי של 3,000 ₪, בהיקף של כלל הדיירים המעסיקים מטפל – 451 דיירים, מדובר
6 בתועלת כספית של 1,353,000 ₪ לשנה. לאור זמן ממוצע מינימלי של העסקת מטפל – כ- 5
7 שנים, מדובר בתועלת כספית של 6,765,000 ₪.
8 לשיטת המבקשת, בהתאם לע"א 2046/10 עזבון המנוח משה שמש נ' דן רייכרט (פורסם בנבו,
9 23.5.2012) (להלן: "פרשת רייכרט"), מדובר בתועלת הגוזרת גמול ושכר טרחה בסדר גודל של
10 676,500-473,550 ₪ לפי 7%-10% מהתועלת שהושגה בהליך הייצוגי. עוד צוין כי מאחר שהסדר
11 הפשרה אינו כולל תמורה או החזר כספי לחברי הקבוצה, הגמול ושכר הטרחה משולמים בנפרד
12 ולא מתוך סכום ההטבה לקבוצה המיוצגת, ולכן אין בכך כדי לפגוע או למעט מההטבה המושגת
13 לחברי הקבוצה.
14
15 23. מנגד, טענה המשיבה כי התחשיבים של המבקשת המבוססים על פרשת רייכרט אינם ישימים
16 בעניין זה, מאחר ובשונה מהצעת ההסדר בעניין הנדון, הרי שבפרשת רייכרט נפסק סעד כספי
17 לטובת חברי הקבוצה, בעוד שבענייננו אין זה כך.
18 עוד נטען, כי פרשת פינברג, אשר עסקה באותה סוגיה כאמור, עשויה לשמש כנקודת מוצא שיש
19 בה כדי לסייע בפסיקת גמול ושכר טרחה בענייננו, שם הוסכם על העדר גמול ותשלום שכ"ט
20 בשיעור כולל של 300,000 ₪, בהליך שנוהל אל מול שתי רשתות של בתי דיור מוגן, בעוד
21 המבקשת עותרת לקבלת סכום כמעט כפול בגין הליך זה המנוהל כנגד רשת בתי דיור מוגן אחת
22 בלבד.
23 עוד נטען, כי בנסיבות העניין, התועלת שהביא ההליך לחברי הקבוצה היא תועלת מצומצמת
24 יחסית בשים לב לתועלת שהושגה כבר בפרשת פינברג. כמו כן, מידת התועלת של הסדר הפשרה
25 פחתה, היות שהסדר הפשרה המקורי התייחס גם ללקוחות עתידיים של המשיבה, אך לנוכח
26 התנגדות היועמ"ש בהקשר זה הסכימו הצדדים לתקן את הגדרת הקבוצה באופן שלא יכלול
27 דיירים עתידיים של המשיבה. עוד טענה המשיבה כי ביחס לפער בין שווי התביעה בבקשת
28 האישור ובין התועלת שהוגשה, זכתה המבקשת לפחות מרבע תאוותה, שכן לא ניתן סעד כספי
29 של השבה לחברי הקבוצה, ובאשר להסדרה העתידית, הסכום המוסכם שנקבע קרוב יותר
30 לסכום שהציעה המשיבה מאשר לסכום שדרשה המבקשת.
31 המשיבה סבורה, כי ביחס למורכבות ההליך, האופן שבו הוא נוהל, הטרחה שטרחה המבקשת
32 או באי כוחה והסיכון שנטלו על עצמם, יש להפחית מסכום הגמול ושכר הטרחה שייפסק. זאת,
33 בשל כך שההליך שבענייננו הוא למעשה אותו הליך שהוגש בפרשת פינברג כנגד משיבים שונים,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

26 יוני 2022

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

ת"צ 51944-01-19 עמותת דיירי הדיור המוגן בישראל נ' מרכז משען בע"מ ואח'

1 אותן טענות, אותם באי כוח ואותו מומחה שחיווה את דעתו לטובת המבקשים. פסק הדין
2 בפרשת פינברג ניתן ביום 20.1.2019, ורק יממה לאחר מכן הוגשה בקשת האישור בענייננו.
3 משכך, המשיבה סבורה כי מדובר בהליך שהוא בבחינת העתק-הדבק בתוספת השלמות
4 הנוגעות לעניינים עובדתיים של המשיבה. כמו כן, נטען כי על אף שההליך תלוי ועומד כ-3 שנים,
5 הוא מצוי בשלב מקדמי ביותר ומלבד הגשת כתבי הטענות, עיקר הפעילות נסובה על הליך
6 הגישור והבקשה לאישור הסדר פשרה שלפנינו.
7 בהינתן האמור, טענה המשיבה כי סכום הגמול ושכר הטרחה אינם צריכים לעלות על סך כולל
8 של 50,000 ₪.
9

דין והכרעה

10
11 24. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת עמדת היועץ המשפטי לממשלה, ולאחר ששקלתי את
12 נסיבות המקרה והוראות הדין, אני סבורה כי הסדר הפשרה המוצע על תיקוני המוסכמים,
13 הינו "ראוי, הוגן וסביר, בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה", ועונה לדעתי על דרישות
14 הוראת סעיף 19(א) לחוק. כל זאת בהינתן הגינות ההסדר ובחינת הסיכונים והסיכויים
15 שבהמשך ניהול ההליך, לרבות האינטרס והחשיבות הציבורית במציאת פתרון מהיר בהינתן
16 גילם של חברי הקבוצה. בית הדיור המוגן רשאי לגבות סכום כספי מעבר לעלות השולית
17 הנוספת של המטפל והאיזון בעלויות שנעשה על דרך הפחתת הסכום יוצרת איזון ראוי והוגן.
18 בהתאם, אני סבורה, כי סיום ההליך בהסדר הפשרה המפורט לעיל, על התיקון שהוכנס בו נוכח
19 הערת היועמ"ש בכל הנוגע להגדרת הקבוצה, הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת
20 בנסיבות העניין, ועל כן מצאתי לנכון לאשרו בשלמותו.
21 יובהר כי פסק הדין בתובענה זו יוצר מעשה בית דין רק ביחס לחברי הקבוצה המוגדרת בתביעה
22 ורק ביחס למועדי גבייה שקדמו למועד הסדר הפשרה, כפי שמפורט בהסדר הפשרה המאושר
23 בזאת.
24 נתתי הדעת להערת היועמ"ש ולפיה נעדר הסדר זה פיצוי לעבר עבור חברי הקבוצה ואולם, פיצו
25 לעבר מהווה רכיב אחד מתוך מכלול השיקולים. בענייננו, ההסדר יוצר איזון ראוי עבור חברי
26 הקבוצה אשר יזכו להחזר כספי חלקי לתקופת העבר כאשר הפחתת המחיר האמורה תהא
27 ישימה גם לגבי תקופת העתיד.
28 ככל שמי מחברי הקבוצה יבקש שלא להיכלל בקבוצה שעליה יחול הסדר הפשרה רשאי הוא,
29 בהתאם להוראת סעיף 18(ו) לחוק, לצאת מהקבוצה.
30
31 25. אשר למינוי בודק - הצדדים ביקשו לאשר את ההסדר ללא מינוי בודק, ומצאתי לנכון להיעתר
32 לבקשה זו. בנסיבות העניין גובש במסגרת הליך הגישור יסודי מעמיק ומקצועי, מנגנון פיצוי
33 סביר וראוי, המאפשר פיקוח צמוד על ביצועו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

26 יוני 2022

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

ת"צ 51944-01-19 עמותת דיירי הדיור המוגן בישראל נ' מרכז משען בע"מ ואח'

1
2 26. **גמול ושכר טרחה** – כמפורט לעיל הצדדים נמצאו חלוקים בסוגיה הנדונה והגישו סיכומי
3 טענותיהם לעניין זה בכתב.
4 אציין תחילה, כי התקשיתי להתעלם מן העובדה כי תביעה זו זהה לחלוטין לתביעה שהוגשה
5 בפרשת פינברג, על ידי אותו משרד עורכי דין מייצג שהגיש התביעה בפרשת פינברג, בבחינת
6 "העתק הדבק". כך גם נמצא, כי תביעה זו הוגשה זמן קצר לאחר שניתן פסק הדין בפרשת
7 פינברג. משמע כי בהינתן תוצאת ההסדר בפרשת פינברג לא נטלה על עצמה המבקשת בהליך
8 זה סיכונים גבוהים בניהול תיק זה, ודרכה לתוצאת ההסדר היתה קלה משנמצא כי הסדר זה
9 זהה במהותו להסדר שאושר בפרשת פינברג, מול נתבעות אחרות.
10 כמו כן, שיעור שכ"ט שנפסק בפרשת פינברג מהווה אינדיקציה לפסיקת גמול ושכ"ט בתיק זה.
11 כך, בעוד שבפרשת וינברג ויתרו המבקשים על הגמול ובית המשפט אישר תשלום שכ"ט בסכום
12 כולל של 300,000 ₪ בגין הליך משפטי שננקט כנגד שתי רשתות של דיור מוגן, הרי שבהינתן
13 העובדה כי בענייננו הליך זה מתנהל כנגד רשת דיור מוגן אחת, אין הצדקה לפסוק גמול ושכ"ט
14 כמבוקש על ידי המבקשת, בשיעור העולה באופן ניכר על הסכום שנפסק בפרשת פינברג.
15 שווי ההטבה אותו הציגה המבקשת הינו חישוב על הצד הגבוהה וגם אם נכון הוא הרי שנוכח
16 השקעת המבקשת בניהול הליך זה, כמפורט לעיל, אין הצדקה לפסיקת שכ"ט בשיעור המבוקש.
17
18 בהינתן השיקולים להם נדרש בית המשפט ליתן הדעת בעת פסיקת גמול ושכ"ט בהתאם
19 להוראות סעיפים 22 ו-23 לחוק ובהינתן ההלכות שנפסקו בנדון (ראו **פרשת רייכרט** וכן ע"א
20 689/16 **עבדאלקאדר נסאר נ' עיר השעשועים בע"מ** [פורסם בנבו] (7.5.2018)), ובהינתן נסיבות
21 העניין והשיקולים העומדים על הפרק כמפורט לעיל, ראיתי לנכון לפסוק לתובעת גמול בשיעור
22 של 30,000 ₪ ושכ"ט לבא כוחה בשיעור של 120,000 ₪.
23 על מנת להבטיח פיקוח על ביצוע ההסדר אני מורה כי מחצית משכר הטרחה ישולם בתוך 30
24 יום.
25 המחצית השנייה תשולם לפי החלטה נוספת שתינתן על ידי בית המשפט, לאחר שב"כ המשיבה
26 יגיש דו"ח מפורט מרו"ח ו/או גזבר המשיבה, המאשר את השלמת ביצוע ההתחייבויות על פי
27 ההסדר. דו"ח זה יוגש בתוך 6 חודשים ממועד מתן פסק הדין.
28 בטרם הגשת הדו"ח לבית המשפט יועבר עותק מהדו"ח לידי ב"כ המבקשת על מנת לקבל
29 עמדתו לעניין תוכנו. עמדה אשר תוגש לבית המשפט יחד עם הדו"ח.
30
31 **סוף דבר**
32 27. אני מאשרת ההסדר המוצע אשר יחול על הקבוצה כהגדרתה בכתב התביעה (ראו סעיף 4 לעיל),
33 בהיותו הסדר ראוי והוגן .

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

26 יוני 2022

לפני כבוד השופטת הבכירה רחל ברקאי

ת"צ 51944-01-19 עמותת דיירי הדיור המוגן בישראל נ' מרכז משען בע"מ ואח'

1 בתוך 14 יום מהיום יובא בפני נוסח ההסדר לפרסום לאישור בית המשפט.

2

3 בתוך 14 יום מיום אישור ההסדר לפרסום, יפרסמו הצדדים על חשבון המשיבה, הודעה בדבר

4 אישור הסדר הפשרה בהתאם לסעיף 25(א)(4) לחוק בשניים מארבעת העיתונים היומיים

5 הנפוצים בישראל. גודל הפרסום יעלה בלפחות 33% על הקבוע בתקנות הגנת הצרכן (האותיות

6 בחוזה אחיד ובתנאי הכלול במידע אחר המיועד לצרכן), תשנ"ה-1995.

7

8 בנוסף, תפרסם המשיבה באתר האינטרנט שלה לרבות על לוחות המודעות המיועדים לציבור

9 הדיירים מידע אודות הסדר הפשרה, אשר יציין גם את זכותו של כל דייר שלא להכלל

10 בקבוצה, וזאת על מנת להבטיח הנגשת המידע במדויק לחברי הקבוצה.

11

12 המזכירות תעביר עותק מפסק דין זה למנהל בתי המשפט לשם רישומו בפנקס התובענות

13 הייצוגיות.

14

15 אני קובעת לתזפ ליום 1.2.23 עד לאותו מועד יובא בפני דו"ח המשיבה על ביצוע ההסדר

16 כשהוא מגובה בתצהיר גזבר המשיבה.

17

18

19

20

21

ניתן היום, כ"ז סיוון תשפ"ב, 26 יוני 2022, בהעדר הצדדים.

22

רחל ברקאי, שופטת בכירה

23

24

25

26